

Περιεχόμενα

Επένδυση στον φαρμακευτικό κλάδο στην Ολλανδία	σελ. 1
Διακύμανση του ολλανδικού εξωτερικού εμπορίου κατά το α' εξάμηνο του 2025	σελ. 2
Δημόσια οικονομικά της Ολλανδίας	σελ. 3
Υποβολή υποψηφιότητας Χάγης ως έδρας της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Τελωνείων	σελ. 3
Διοργάνωση Διεθνούς Εκθέσεως Ναυτιλιακού Εξοπλισμού Metstrade	σελ. 4
Πραγματοποίηση επιχειρηματικής αποστολής του Ελληνογερμανικού Επιμελητηρίου	σελ. 4
Λειτουργία πυρηνικών σταθμών στην Ολλανδία	σελ. 5
Διεξαγωγή 42ης Διεθνούς Εκθέσεως Europort	σελ. 6
Ολλανδική συμμετοχή στη χρηματοδότηση ευρωπαϊκών διαστημικών προγραμμάτων	σελ. 6
Εκθέσεις - Εκδηλώσεις στην Ολλανδία κατά το α' τετράμηνο του 2026 (Ιαν.-Απρ.)	σελ. 7

Επένδυση στον φαρμακευτικό κλάδο στην Ολλανδία

Η αμερικανικών συμφερόντων πολυεθνική φαρμακοβιομηχανία Eli Lilly ανακοίνωσε την έναρξη κατασκευής ενός νέου εργοστασίου φαρμάκων, στην πόλη Katwijk (20 χλμ. Β της Χάγης), με το εκτιμώμενο κόστος κατασκευής να ανέρχεται σε € 2,6 δισ. Όπως δήλωσε ο Δ/νων Σύμβουλος της εταιρείας, κ. Dave Ricks, εντός πέντε ετών, το εργοστάσιο θα δημιουργήσει 500 νέες θέσεις εργασίας υψηλής εξειδίκευσης και θα παρασκευάζει φάρμακα για τη θεραπεία του καρκίνου και των καρδιαγγειακών παθήσεων, καθώς επίσης και συγκεκριμένα φάρμακα για την παχυσαρκία και τον διαβήτη.

Με κύκλο εργασιών \$USD 45 δισ. το 2024, η Eli Lilly είναι μία από τις μεγαλύτερες φαρμακοβιομηχανίες στον κόσμο, με την τρέχουσα χρηματιστηριακή της αξία να ανέρχεται σε € 780 δισ., κυρίως χάρη στην επιτυχία των φαρμάκων της για την παχυσαρκία. Η εταιρεία παρασκευάζει τα φάρμακα Mounjaro, το οποίο στοχεύει κυρίως στην απώλεια βάρους, και το Zepbound, το οποίο λειτουργεί με το ίδιο δραστικό συστατικό αλλά επικεντρώνεται περισσότερο στη θεραπεία του διαβήτη τύπου 2. Ο μεγαλύτερος ανταγωνιστής της σε αυτόν τον τομέα είναι η δανέζικη εταιρεία Novo Nordisk, γνωστή για τα φάρμακα απώλειας βάρους Wegovy και Ozempic, τα οποία προορίζονται κυρίως για τη θεραπεία του διαβήτη τύπου 2.

Μέχρι το 2030, η αγορά φαρμάκων για την απώλεια βάρους αναμένεται να έχει αξία άνω των € 100 δισ. με τους κλαδικούς αναλυτές να εκτιμούν ότι ο ανταγωνισμός για την κατάληψη της δεσποζουσας θέσης στην αγορά θα είναι κυρίως μεταξύ της Eli Lilly και της Novo Nordisk.

Σύμφωνα με τον καθηγητή ιστορίας της φαρμακευτικής στο Πανεπιστήμιο της Ουτρέχτης, κ. Toine Pieters, οι ξένες φαρμακοβιομηχανίες επωφελούνται σημαντικά

από τις υψηλού επιπέδου πανεπιστημιακές σπουδές που παρέχουν τα Ολλανδικά Πανεπιστήμια καθώς επίσης και από τις έρευνες που πραγματοποιούν τα πρωτοποριακά ερευνητικά κέντρα βιοϊατρικής στα Πανεπιστήμια Leiden, Ουτρέχτης και Groningen.

Το Βιοεπιστημονικό Πάρκο Leiden, κοντά στο Katwijk, φιλοξενεί 430 εταιρείες που απασχολούν 11.700 εργαζόμενους, ενώ άλλοι 13.000 απασχολούνται σε ερευνητικά κέντρα και εκπαιδευτικά ιδρύματα, με μεγάλες πολυεθνικές να διατηρούν εργαστήρια και θυγατρικές (π.χ. Janssen Biologicals and Vaccines θυγατρική της Johnson & Johnson).

Όπως επισημαίνει ο Πρόεδρος του Αμερικανικού Εμπορικού Επιμελητηρίου στην Ολλανδία, κ. Marc Ter Haar (American Chamber of Commerce in the Netherlands, <https://www.amcham.nl/>), η Ολλανδία κατατάσσεται έκκτη, σε μια λίστα 32 χωρών, όπου οι αμερικανικές εταιρείες βιοεπιστημών επιθυμούν να εγκατασταθούν, τονίζοντας ωστόσο την αναγκαιότητα διατήρησης του υψηλού επιπέδου παρεχομένων υπηρεσιών, τόσο σε επίπεδο υποδομών όσο και εκπαίδευσης, με παράλληλη ενίσχυση των επενδύσεων σε έρευνα & ανάπτυξη.

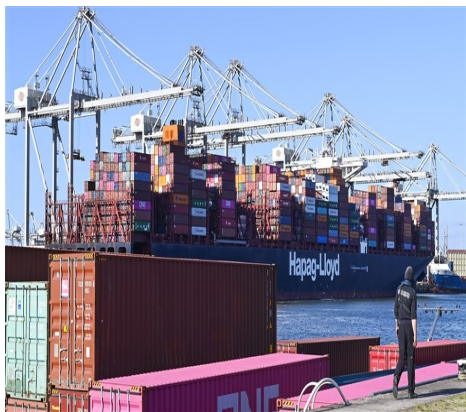
Πέρα από την ίδρυση νέων μονάδων, όπως της αμερικανικής Gilead που κατασκεύασε εργοστάσιο για τη θυγατρική της Kite, για την ανάπτυξη κυτταρικών θεραπειών για τον καρκίνο, υφίσταται επίσης έντονη κινητικότητα από αλλοδαπές εταιρείες για εξαγορά ολλανδικών εταιρειών βιοτεχνολογίας. Σχετικά πρόσφατα, η γερμανική εταιρεία Merck εξαγόρασε την Hub Organoid, η οποία κατασκευάζει μοντέλα που μιμούνται όργανα, και η δανέζικη εταιρεία Genmab εξαγόρασε την Merus, η οποία αναπτύσσει φάρμακα για τον καρκίνο.

Η εγγύτητα στην έδρα του Ευρωπαϊκού Οργανισμού φαρμάκων (European Medicines Agency-EMA, www.ema.europa.eu) στο Άμστερνταμ, που ρυθμίζει την έγκριση και κυκλοφορία των φαρμάκων στην ενιαία ευρωπαϊκή αγορά, αποτελεί ένα επιπλέον κίνητρο για την εγκατάσταση ξένων πολυεθνικών επί ολλανδικού εδάφους.

Διακύμανση του ολλανδικού εξωτερικού εμπορίου κατά το α' εξάμηνο του 2025

Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία που έδωσε στη δημοσιότητα η Στατιστική Υπηρεσία της Ολλανδίας (CBS), καταγράφεται αύξηση στο διεθνές εμπόριο αγαθών της χώρας, κατά το α' εξάμηνο του 2025, σε σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα του 2024. Η συνολική αξία των εξαγωγών σημείωσε άνοδο της τάξεως του 1,9% σε ετήσια βάση, ενώ οι εισαγωγές κατέγραψαν αύξηση 2,0%. Η εν λόγω αύξηση αντανακλά μια γενικότερη ενίσχυση της εμπορικής δραστηριότητας της Ολλανδίας, παρά τις επιμέρους διακυμάνσεις που σημειώθηκαν κατά τη διάρκεια του εξαμήνου.

Συγκεκριμένα, κατά το α' τρίμηνο του 2025, ο όγκος των διακινούμενων αγαθών ήταν υψηλότερος σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2024, Απρίλιο και Μάιο σημειώθηκε κάμψη ενώ τον Ιούνιο ο όγκος των συναλλαγών κατέγραψε εκ νέου άνοδο. Η αύξηση των εξαγωγών περιλαμβάνει τόσο τα εγχώρια παραγόμενα αγαθά, όσο και τις επανεξαγωγές, γεγονός που επιβεβαιώνει το ρόλο της Ολλανδίας ως το σημαντικότερο κέντρο διαμετακομιστικού εμπορίου της Ευρώπης, χάρη στη γεωστρατηγική της θέση, τις ανεπτυγμένες μεταφορικές υποδομές της και τις δυνατότητες που προσφέρει ο λιμένας του Ρότερνταμ.

Η μεγαλύτερη εμπορική αύξηση καταγράφηκε στα είδη διατροφής και στα ζώα, με τις εισαγωγές ειδών διατροφής να αυξάνονται κατά 19% και τις εξαγωγές κατά 13%, σε ετήσια βάση, γεγονός που υπογραμμίζει την αυξανόμενη σημασία του αγροτικού τομέα στο εξωτερικό εμπόριο της χώρας. Η ανοδική τάση του εμπορίου υποδηλώνει επίσης την ανθεκτικότητα της ολλανδικής αγροτικής παραγωγής και μεταποίησης, καθώς και τη διατήρηση της διεθνούς ανταγωνιστικότητάς της.

Αντιθέτως, σημαντική μείωση κατέγραψε το εμπόριο ορυκτών καυσίμων, το α' εξάμηνο του 2025, τόσο σε επίπεδο εισαγωγών όσο και εξαγωγών, με τις εισαγωγές να καταγράφουν πτώση κατά 11% (σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του

2024), ενώ και οι εξαγωγές ορυκτών καυσίμων μειώθηκαν κατά 15%. Η εν λόγω μείωση, εκτιμάται ότι συνδέεται και με τη διαδικασία σταδιακής ενεργειακής μετάβασης της ολλανδικής οικονομίας και την προσπάθεια μείωσης της παραγωγής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα.

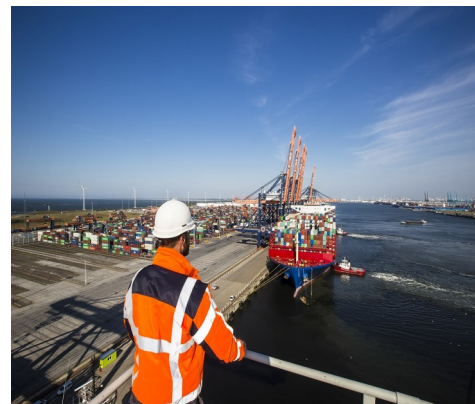
Διαφοροποιήσεις στις εμπορικές συναλλαγές σημειώθηκαν επίσης και με γειτονικές χώρες, λόγω και της επιβράδυνσης της ευρωπαϊκής οικονομικής δραστηριότητας και των διαφόρων γεωπολιτικών αναταραχών.

Ειδικότερα, κατεγράφη πτώση των εισαγωγών από Βέλγιο και Ην. Βασίλειο, καθώς και παράλληλη μείωση των εξαγωγών προς Βέλγιο και Γαλλία. Ωστόσο, το εμπόριο με τη Γερμανία, τον κυριότερο εμπορικό εταίρο της Ολλανδίας, σημείωσε αύξηση, κυρίως λόγω εξαγωγών των εγχώρια παραγόμενων ειδών διατροφής και μεταποιημένων προϊόντων, καθώς και επανεξαγωγών χημικών προϊόντων. Συνολικά, παρά τις προκλήσεις που δημιουργεί το διεθνές περιβάλλον, η ολλανδική οικονομία φαίνεται να επιδεικνύει προσαρμοστικότητα και διαφοροποίηση των εξαγωγικών της προϊόντων.

Όσον αφορά στις εμπορικές σχέσεις με την Κίνα, παρατηρείται, το α' εξάμηνο του 2025, αύξηση κατά 5,3% των ολλανδικών εισαγωγών σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους. Η αύξηση των εισαγωγών αφορούσε κυρίως ηλεκτρικές και οικιακές συσκευές, φορητούς υπολογιστές, tablets και παιδικά παιχνίδια. Η εξέλιξη αυτή αντικατοπτρίζει την αυξανόμενη σημασία της Κίνας ως βασικού προμηθευτή καταναλωτικών και τεχνολογικών προϊόντων της ολλανδικής αγοράς. Παρά την παγκόσμια αβεβαιότητα στον τομέα των εφοδιαστικών αλυσίδων και τις προσπάθειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για στρατηγική

διαφοροποίηση των εμπορικών εταίρων της, η εξάρτηση της Ολλανδίας από κινητικές εισαγωγές σε ορισμένους τεχνολογικούς τομείς παραμένει υψηλή.

Την ίδια περίοδο, οι εξαγωγές αγαθών προς τις Ηνωμένες Πολιτείες σημείωσαν αύξηση κατά 10,5%, αποτελώντας έναν από τους βασικούς παράγοντες ενίσχυσης του ολλανδικού εξωτερικού εμπορίου το 2025. Η άνοδος αποδίδεται κυρίως στην αύξηση των εξαγωγών εξειδικευμένων μηχανημάτων και εξαρτημάτων, καθώς και φαρμακευτικών προϊόντων και φαρμάκων. Οι τομείς αυτοί παραδοσιακά χαρακτηρίζονται από υψηλή προστιθέμενη αξία και τεχνολογική εξειδίκευση, γεγονός που ενισχύει τη θέση της Ολλανδίας ως κέντρου καινοτομίας και προηγμένης τεχνολογίας εντός της Ευρώπης. Ωστόσο, τους μήνες Μάιο και Ιούνιο, σημειώθηκε επιβράδυνση των εξαγωγών φαρμακευτικών και πετρελαϊκών προϊόντων προς τις ΗΠΑ, γεγονός που εκτιμάται ότι συνδέεται με τις έντονες διακυμάνσεις στη ζήτηση της αμερικανικής αγοράς, μεταβολές στις τιμές ενέργειας και προσαρμογές στα αποθέματα φαρμακευτικών προϊόντων. Παρά τις βραχυπρόθεσμες αυτές διακυμάνσεις, η συνολική πορεία των εξαγωγών διατηρεί θετική τάση με ενισχυμένες τις διατλαντικές εμπορικές σχέσεις.

Με βάση τα ανωτέρω στοιχεία, και παρά το ασταθές διεθνές περιβάλλον, η Ολλανδία φαίνεται να διατηρεί τη σταθερότητα και την εξωστρέφεια στον εμπορικό της τομέα, ενισχύοντας τη θέση της, το α' εξάμηνο του 2025, τόσο στο παγκόσμιο εμπόριο όσο και στους εμπορικούς της δεσμούς με τις μεγαλύτερες οικονομίες του κόσμου. Η αύξηση των εισαγωγών από την Κίνα υποδηλώνει την τεχνολογική και καταναλωτική διασύνδεση των δύο οικονομιών, ενώ η διεύρυνση των εξαγωγών προς τις Ηνωμένες Πολιτείες επιβεβαιώνει τη στρατηγική σημασία της ολλανδικής τεχνολογίας και τεχνολογικής καινοτομίας.

Δημόσια οικονομικά της Ολλανδίας

Σε πρόσφατη Έκθεσή της η Ε. Επιτροπή επισημαίνει τον κίνδυνο δημοσιονομικής εκτροπής της ολλανδικής οικονομίας, εάν δεν αναληφθούν σχετικές δράσεις από την ολλανδική κυβέρνηση. Ειδικότερα, όπως ανέφερε ο Ευρωπαίος Επίτροπος κ. Valdis Dombrovskis, οι καθαρές δαπάνες της Ολλανδίας αναμένεται να αυξηθούν σημαντικά ταχύτερα από το επιτρεπόμενο.

Σύμφωνα με την ως άνω Έκθεση, γίνεται σύσταση, για το 2025, η αύξηση των καθαρών δαπανών της Ολλανδίας να περιοριστεί σε 3,5%, έναντι εκτιμώμενης αύξησης 7,3%. Αντίστοιχα, για το 2026, η σύσταση είναι για αύξηση δαπανών κατά ανώτατο όριο 3,3%, έναντι εκτιμήσεων για αύξηση κατά 4,5%. Η Ε. Επιτροπή αναφέρει επίσης ότι εάν μια μελλοντική ολλανδική κυβέρνηση δεν αναλάβει άμεση δράση, το εθνικό χρέος θα αυξηθεί πάρα πολύ μακροπρόθεσμα.

Η Ολλανδία, ωστόσο, εξακολουθεί να βρίσκεται εντός των προβλεπομένων ορίων (δημόσιο έλλειμμα 3% και δημόσιο χρέος 60% επί του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος-ΑΕΠ). Με τα μέχρι στιγμής διαθέσιμα στοιχεία, για το 2025, το δημόσιο έλλειμμα αναμένεται να ανέλθει σε 2,1% και το δημόσιο χρέος σε 43,3% επί του ΑΕΠ, ενώ το 2026, σύμφωνα με εκτιμήσεις θα διαμορφωθεί σε 2,7% και 47,9% αντίστοιχα.

Από πλευράς Ε. Επιτροπής εκφράζονται ανησυχίες ότι με αυτόν τον ρυθμό, η άλλοτε δημοσιονομικά “φειδωλή” Ολλανδία, θα βρίσκεται στη λίστα των σπάταλων κρατών-μελών έως το 2038. Επομένως, συμβουλεύει, για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά, την ολλανδική κυβέρνηση είτε να δαπανήσει λιγότερα είτε να δημιουργήσει περισσότερα έσοδα. Εδώ θα πρέπει όμως να επισημανθεί ότι η Ολλανδία δεν κάνει χρήση της “ρήτρας διαφυγής”, που αφορά τη δυνατότητα εξαιρέσεως των αμυντικών δαπανών από την προσμέτρηση του χρέους και του ελλείμματος.

Υποβολή υποψηφιότητας Χάγης ως έδρας της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Τελωνείων (European Union Customs Authority-EUCA)

Ο Υπηρεσιακός Υφυπουργός Οικονομικών κ. Ε. Ηείjnεν, ενημέρωσε το Ολλανδικό Κοινοβούλιο, για την υποβολή της υποψηφιότητας της Χάγης ως προτεινόμενης έδρας της νέας Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Τελωνείων, η οποία αναμένεται να ιδρυθεί το 2026 (η ολλανδική υποψηφιότητα υποβλήθηκε την τελευταία ημέρα υποβολής). Υποβλήθηκαν συνολικά οι ακόλουθες εννέα υποψηφιότητες πόλεων από τα ενδιαφερόμενα κ-μ (με αλφαβητική σειρά): Βαρσοβία, Βουκουρέστι, Ζάγκρεμπ, Λιέγη, Λιλ, Μάλαγα, Πόρτο, Ρώμη και Χάγη.

Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Τελωνείων (European Union Customs Authority-EUCA) αναμένεται να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση περιπτώσεων φορολογικής απάτης, στην παρακολούθηση της διασυνοριακής διακίνησης αγαθών, στην έγκαιρη καταπολέμηση παράνομων δραστηριοτήτων (π.χ. διακίνηση ναρκωτικών) και στον εν γένει συντονισμό και εποπτεία των τελωνειακών Αρχών των κ-μ.

Η ίδρυση της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Τελωνείων αναμένεται να δημιουργήσει 250 νέες θέσεις εργασίας (αν και ο ακριβής αριθμός στελέχωσης θα οριστικοποιηθεί σε μεταγενέστερο στάδιο), ενισχύοντας τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών τελωνειακών Αρχών των κ-μ, στοχεύοντας σε μια πιο ομοιομορφή και αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων στα εξωτερικά σύνορα της Ε.Ε.

Η ολλανδική κυβέρνηση εστιάζει στην προσέλκυση, για εγκατάσταση στο έδαφός της, διεθνών και ευρωπαϊκών Οργανισμών και Υπηρεσιών που συνδέονται με θέματα ειρήνης, δικαιοσύνης και ασφάλειας. Η επιλογή της Χάγης αιτιολογείται από τον ρόλο της ως διεθνούς πόλης ειρήνης και δικαίου καθώς και από την παρουσία τόσο διεθνών (π.χ. Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο-ICC, Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης-ICJ, Οργανισμός για την Απαγόρευση Χημικών Όπλων-OPCW, κ.ά.), όσο και ειδικότερα ευρωπαϊκών οργανισμών (π.χ. Eurosol,

Eurojust).

Σύμφωνα με τον κ. Ηείjnεν, το κτήριο που στέγαζε το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο για την πρώην Γιουγκοσλαβία, θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ως πιθανή έδρα της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Τελωνείων, σε περίπτωση που επιλεγεί η Χάγη, αφού βέβαια γίνουν οι απαραίτητες προσαρμογές, λαμβάνοντας ωστόσο υπ' όψιν τα ιδιαίτερα ιστορικά και πολιτιστικά στοιχεία του κτηρίου.

Τα επιχειρήματα υπέρ της υποψηφιότητας της Χάγης, σύμφωνα με την ολλανδική πλευρά, περιλαμβάνουν τις υπάρχουσες κτηριακές υποδομές, τη διαθεσιμότητα στέγασης για τους μελλοντικούς υπαλλήλους, την ύπαρξη διεθνών σχολικών ιδρυμάτων, την ευκολία πρόσβασης στους χώρους εργασίας και την εγγύτητα σε σημαντικούς μεταφορικούς κόμβους (αεροδρόμιο Άμστερνταμ, λιμάνι Ρότερνταμ).

Επιπλέον, τονίζεται το γεγονός ότι το ένα τρίτο των εισαγόμενων αγαθών στην Ε.Ε. εισέρχεται μέσω της Ολλανδίας, η οποία ως γνωστόν διαθέτει ορισμένα από τα σημαντικότερα σημεία εισόδου αγαθών στην Ευρώπη, όπως το λιμάνι του Ρότερνταμ (το μεγαλύτερο στην Ευρώπη) και το αεροδρόμιο Schiphol (4ο μεγαλύτερο στην Ευρώπη), επιβεβαιώνοντας τον διεθνή εμπορικό προσανατολισμό της χώρας.

Υπενθυμίζεται ότι κατά το πρόσφατο παρελθόν, οι προσπάθειες της Ολλανδίας στέφθηκαν με επιτυχία, όταν αποφασίστηκε η μετεγκατάσταση (Νοε. 2017), λόγω Brexit, του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Φαρμάκων (European Medicines Agency-EMA), από το Λονδίνο στο Άμστερνταμ. Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Τελωνείων αναμένεται να τεθεί σε πλήρη λειτουργία το 2028.

Διοργάνωση Διεθνούς Εκθέσεως Ναυτιλιακού Εξοπλισμού "METSTRADE" (Άμστερνταμ, 18-20 Νοεμβρίου 2025)

Πραγματοποιήθηκε, το διάστημα 18-20 Νοεμβρίου στο Άμστερνταμ, στον εκθεσιακό χώρο RAI Amsterdam, η 37η Διεθνής επαγγελματική Έκθεση ναυτιλιακού εξοπλισμού "Marine Equipment Trade Show-METSTRADE".

Η METSTRADE, η οποία διοργανώνεται σε ετήσια βάση, κατέλαβε για πρώτη φορά φέτος, λόγω της εντυπωσιακής ανάπτυξης της Έκθεσης, το σύνολο του εκθεσιακού χώρου της RAI (11 πολυλειτουργικές αίθουσες με συνολικό εμβαδόν 112.200 τ.μ.). Εντός του εκθεσιακού χώρου υπήρχαν ξεχωριστές ζώνες για την παρουσίαση καινοτομιών σε διάφορους τομείς όπως superyachts, μαρίνες και ναυπηγεία, δομικά υλικά, καθώς και η Next Gen Zone, η οποία περιελάμβανε νεοφυείς εταιρείες με εξειδίκευση σε τεχνολογίες μείωσης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων στη ναυτιλία.

Κατά την τριήμερη διάρκεια της Έκθεσης πραγματοποιήθηκαν ομιλίες, συνεδρίες και συζητήσεις πάνελ με ποικίλα αντικείμενα και θεματικές (π.χ. βραβεία σε νέα προϊόντα στον κλάδο των σκαφών αναψυχής, στην κατασκευή σκαφών, κ.ά.).

Σύμφωνα με τους διοργανωτές, στις συνολικά έντεκα αίθουσες της Έκθεσης, συμμετείχαν 1.700 εκθέτες, ενώ την επισκέφθηκαν σχεδόν 32.000 επαγγελματίες του κλάδου και εμπορικοί επισκέπτες (20.000 μοναδικοί επισκέπτες), από περίπου 130 χώρες.

Τα εθνικά περίπτερα ανήλθαν σε 29 από είκοσι χώρες: Γαλλία-4, Αυστραλία-2, Γερμανία-2, ΗΠΑ-2, Ηνωμ. Βασίλειο-2, Ιταλία-2, Ν. Ζηλανδία-2, Καναδάς, Κίνα, Κροατία, Ολλανδία, Εσθονία (συμμετοχή για πρώτη φορά), Φινλανδία, Νορβηγία, Πολωνία, Σλοβενία, Ισπανία, Νότ. Κορέα, Σουηδία και Τουρκία.

Από ελληνικής πλευράς συμμετείχαν, αυτοτελώς, 16 επιχειρήσεις (έναντι 10 το 2024) με δικά τους περίπτερα, με ορισμένες εξ' αυτών να είναι μέλη του Συνδέσμου Ελλήνων Κατασκευαστών & Εξαγωγών Ναυτιλιακού Εξοπλισμού (HEMEXPO). Οι 16 ελληνικές εταιρείες, που συμμετείχαν είναι οι ακόλουθες (οι εννέα πρώτες συμμετείχαν και το 2024):

- EVAL SA
- PAPADOPOULOS PLASTIC PROFILES
- GRECO STROM LTD
- HYDROTAB INTERCEPTORS
- KATRADIS MARINE ROPES INDUSTRY
- KORONAKIS D. SA
- EPE YACHTING
- VEMAR YACHT COATINGS
- B & T COMPOSITES
- SAKIOTIS – MAGALED
- MICHAIL DAKOUTROS
- GOLDEN A/S

-DEPLHIS MARINE TECH

-NG INOX

-FIBREMAX

-LALIZAS

Την Έκθεση επισκέφθηκαν η Πρόεδρος κα Κατερίνα Γκίνη, ο Έλληνας Ναυτιλιακός Ακόλουθος στο Ρότερνταμ κ. Ευθ. Δουβής και ο Προϊστάμενος του Γραφείου ΟΕΥ Χάγης κ. Απ. Μικαλόπουλος (Γεν. Σύμβουλος ΟΕΥ Β'). Από τις συζητήσεις με τους Έλληνες εκθέτες, δόθηκε η ευκαιρία να γίνει ενημέρωση για τις επιχειρηματικές και εμπορικές τους δραστηριότητες, ενώ τονίστηκε, από πλευράς τους, η χρησιμότητα των επαφών που πραγματοποιήσαν, καθώς τους επέτρεψε να πραγματοποιήσουν συναντήσεις ποιοτικού χαρακτήρα με επαγγελματίες υψηλού επιπέδου, ενισχύοντας τις προοπτικές περαιτέρω ανάπτυξης συνεργασιών στην ευρωπαϊκή και παγκόσμια ναυτιλιακή αγορά.

Οι Έλληνες εκθέτες επανέλαβαν, στο πλαίσιο της προσπάθειας ενδυνάμωσης της ελληνικής παρουσίας στην εν λόγω Διεθνή Έκθεση, που αποτελεί μία από τις σημαντικότερες του κλάδου στην Ευρώπη, το αίτημά τους για διοργάνωση ομαδικής συμμετοχής με Εθνικό Περίπτερο, κατά το πρότυπο των άλλων εθνικών συμμετοχών, αφού εκτιμάται ότι αυτό θα δώσει ιδιαίτερη προστιθέμενη αξία στην ελληνική παρουσία, λόγω των προοπτικών που παρουσιάζει και το αυξημένο ενδιαφέρον των ελληνικών επιχειρήσεων του κλάδου (σε αυτό συνηγορεί και η αύξηση του αριθμού συμμετεχουσών ελληνικών επιχειρήσεων (16 το 2025 από 10 το 2024)).

Η επόμενη METSTRADE έχει προγραμματισθεί να πραγματοποιηθεί το διάστημα 17-19 Νοεμβρίου 2026 στον ίδιο Εκθεσιακό χώρο (RAI Άμστερνταμ).

Πραγματοποίηση επιχειρηματικής αποστολής του Ελληνογερμανικού Επιμελητηρίου (10-11 Νοεμβρίου 2025)

Πραγματοποιήθηκε, στις 10 και 11 Νοεμβρίου επιχειρηματική αποστολή του Ελληνογερμανικού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου στην Ολλανδία (Ουτρέχτη και Χάγη) με σκοπό την πραγματοποίηση B2B συναντήσεων με ολλανδικές εταιρείες εισαγωγής και διανομής ειδών διατροφής.

Για την πραγματοποίηση της επιχειρηματικής αποστολής ο κ. Γ. Πατσιαβός, Senior Manager του Ελληνογερμανικού Επιμελητηρίου, είχε αναλάβει την οργάνωση και τον συντονισμό, ενώ συννευράστηκε και με το Netherlands Enterprise Agency(RVO) και το δίκτυο Enterprise Europe Network-EEN.

Ελληνογερμανικό Εμπορικό
και Βιομηχανικό Επιμελητήριο
Deutsch-Griechische
Industrie- und Handelskammer

Στις B2B συναντήσεις που έγιναν στους χώρους του Ολλανδογερμανικού Επιμελητηρίου στη Χάγη, δόθηκε η ευκαιρία γνωριμίας και συνομιλίας με τους εκπροσώπους των ελληνικών επιχειρήσεων, οι οποίοι, όπως ανέφεραν, έμειναν ικανοποιημένοι από τις επαφές που πραγματοποίησαν, εκφράζοντας την ελπίδα ότι αυτές θα μπορούσαν να εξελιχθούν σε μελλοντικές επιχειρηματικές συνεργασίες.

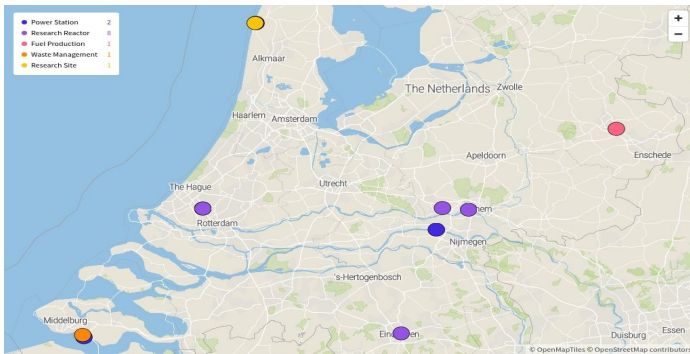
Οι Έλληνες επιχειρηματίες υπογράμμισαν επίσης το γεγονός ότι παρά τον έντονο ανταγωνισμό που αντιμετωπίζουν στο διεθνές επιχειρηματικό περιβάλλον, λόγω πολλών ομοειδών ή παρεμφερών προϊόντων ειδών διατροφής, εντούτοις καταφέρνουν να παραμείνουν ανταγωνιστικοί τόσο σε τιμές όσο και σε ποιότητα προϊόντων, ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν επιτυχώς στις ιδιαίτερες απαιτήσεις της ολλανδικής αγοράς.

Λειτουργία πυρηνικών σταθμών στην Ολλανδία

Σύμφωνα με εκτιμήσεις του Ολλανδικού Υπουργείου Κλίματος και Πράσινης Ανάπτυξης, ο στόχος για κατασκευή και λειτουργία ενός νέου πυρηνικού σταθμού ηλεκτροπαραγωγής έως το 2035 καθίσταται ανέφικτος. Πόσω μάλλον που ο αρχικά φιλόδοξος σχεδιασμός προέβλεπε την κατασκευή τεσσάρων πυρηνικών σταθμών και τη διατήρηση του υπάρχοντος στην περιοχή Borssele κοντά στα σύνορα με το Βέλγιο (145 χλμ ΝΔ της Χάγης).

Παρά το γεγονός ότι η πυρηνική ενέργεια έχει κερδίσει σημαντική υποστήριξη στο Ολλανδικό κοινοβούλιο, επειδή παράγει ενέργεια χωρίς να εκπέμπει CO₂, ωστόσο, δεν έχει ακόμη βρεθεί μια βιώσιμη και λειτουργική λύση για τη διαχείριση των ραδιενεργών αποβλήτων, με τα απόβλητα του πυρηνικού σταθμού Borssele να αποθηκεύονται επί του παρόντος επί του εδάφους.

Ένα επίσης σημαντικό θέμα είναι και η επιλογή των τοποθεσιών όπου θα κατασκευαστούν οι νέοι πυρηνικοί σταθμοί, λόγω των έντονων κοινωνικών αντιδράσεων, σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, αντιδράσεις οι οποίες αυξάνονται λόγω και της απουσίας ασφαλούς διάθεσης των αποβλήτων από έναν τέτοιο σταθμό.

Το Υπουργείο Κλίματος και Πράσινης Ανάπτυξης είχε εξετάσει πιθανές τοποθεσίες στην περιοχή Tweede Maasvlakte (κοντά στο Ρότερνταμ), στην περιοχή Terneuzen (στα σύνορα με Βέλγιο πριν την είσοδο στο Λιμένα της Αμβέρσας) και στην περιοχή Eemshaven στο Groningen (270 χλμ ΒΑ της Χάγης). Ειδικότερα η τοποθεσία Eemshaven βρίσκεται ακριβώς στη σεισμική ζώνη που δημιουργήθηκε από δεκαετίες εξόρυξης φυσικού αερίου στην επαρχία Groningen, δημιουργώντας επιπρόσθετη μαζική αντίσταση στην κατασκευή ενός πυρηνικού σταθμού ηλεκτροπαραγωγής εκεί.

Την αναγκαιότητα επέκτασης χρήσης της πυρηνικής ενέργειας υποστηρίζει και η “Ολλανδική Συνεργασία Ατομικής Ενέργειας” (Dutch Atomic Energy Cooperative- Atoomcoöperatie, <https://atoomcooperatie.nl/>), μια ιδιωτική πρωτοβουλία άσκησης πίεσης (lobbying), με περίπου 150 μέλη, επιδιώκοντας την ενεργή εμπλοκή των πολιτών και των επιχειρήσεων στην προσπάθεια προώθησης της πυρηνικής ενέργειας και στην επιτάχυνση της ενεργειακής μετάβασης της χώρας, προκειμένου να μειωθούν οι εκπομπές CO₂.

Στην πρόσφατη Παγκόσμια Πυρηνική Έκθεση (World Nuclear Exhibition 2025, <https://www.world-nuclear-exhibition.com/>) που έγινε στο Παρίσι (4-6 Νοεμβρίου), η Συνεργασία ανακοίνωσε την υπογραφή συμφωνίας με τη νεοσύστατη γαλλική εταιρεία τεχνολογίας Hexana (www.hexana.com), για την διερεύνηση δυνατότητας κατασκευής, στην Ολλανδία, νέων μικρών αρθρωτών πυρηνικών

αντιδραστήρων (Small Modular Reactors-SMR), με την Hexana να προμηθεύσει την απαραίτητη τεχνολογία.

Η γαλλική νεοφυής επιχείρηση Hexana, η οποία εξελίχθηκε από το πρόγραμμα ενίσχυσης της πυρηνικό ενέργειας του γαλλικού κράτους, συγκέντρωσε πρόσφατα £GBP 27 εκατ. τόσο από επενδυτές όσο και μέσω του εθνικού προγράμματος καινοτομίας France 2030. Η γαλλική εταιρεία αναπτύσσει μικρούς αρθρωτούς πυρηνικούς αντιδραστήρες ταχείας αναπαραγωγής, με ψύξη νατρίου, που παρέχουν τόσο ηλεκτρική ενέργεια όσο και βιομηχανική θερμότητα έως 500 βαθμούς Celsius. Αυτοί οι αντιδραστήρες SMR κατασκευάζονται σε μεγάλο βαθμό σε εργοστάσιο και επομένως μπορούν να τεθούν σε λειτουργία γρηγορότερα απ’ ότι οι παραδοσιακοί σταθμοί παραγωγής ενέργειας.

Η συνιδρύτρια της Συνεργασίας Ατομικής Ενέργειας κα Olguita Oudendijk αναφερόμενη στην ως άνω συμφωνία επισήμανε, την ανάγκη χωρών και επιχειρήσεων να καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για την εξασφάλιση περισσότερων αυτόνομων ενεργειακών πόρων, όπως η πυρηνική ενέργεια. Η ενεργειακή κρίση και ο πόλεμος στην Ουκρανία καθιστούν ακόμη πιο αναγκαία αυτή την δυνατότητα, προκειμένου η βιομηχανική παραγωγή να καταστεί βιώσιμη και να υπάρξει μια σταθερότητα στην ομαλή παροχή ενέργειας.

Σύμφωνα με τον Συνεταιρισμό Ατομικής Ενέργειας, μια σειρά διασυνδεδεμένων SMR θα κοστίσει μεταξύ € 2 και € 3 δισ. με το κόστος της ηλεκτρικής ενέργειας να κυμαίνεται σε 0,05 έως 0,06 λεπτά ανά kW-κιλοβατώρα, συγκριτικά πολύ χαμηλότερο από την τιμή ανά kW για την ηλιακή και αιολική ενέργεια, η οποία, αν και δεν είναι σταθερή, κυμαίνεται κατά μέσο όρο στα 0,25 έως 0,30 λεπτά ευρώ ανά kW.

Η κα Oudendijk τόνισε ότι στόχος της Συνεργασίας είναι να λειτουργήσει όπως λειτουργούν και οι αντίστοιχες πρωτοβουλίες ηλιακής και αιολικής ενέργειας, θέλοντας να αποδείξει ότι η σύγχρονη πυρηνική ενέργεια δεν είναι μόνο ασφαλής και οικονομικά προσιτή, αλλά και τοπικά αξιοποιήσιμη, αφού οι σταθμοί παραγωγής ενέργειας SMR κοστίζουν λιγότερο και έχουν μικρότερο μέγεθος σε σχέση με έναν συμβατικό πυρηνικό σταθμό.

Υπενθυμίζεται ότι μετά την απόσυρση της κορεατικής Korea Hydro & Nuclear Power-KHNP, από τον διαγωνισμό κατασκευής πυρηνικών εργοστασίων στην Ολλανδία, παραμένουν πλέον στη διαδικασία η αμερικανική εταιρεία πυρηνικής ενέργειας “Westinghouse Electric Company” και η γαλλική εταιρεία ηλεκτρικής ενέργειας “Électricité de France S.A.-EDF”.

Διεξαγωγή 42ης Διεθνούς Εκθέσεως Europort

Πραγματοποιήθηκε, το διάστημα 4-7 Νοεμβρίου στο Ρότερνταμ, στον εκθεσιακό χώρο Ahoj, η Διεθνής Έκθεση Ναυπηγικής και Βιομηχανικού Ναυτιλιακού Εξοπλισμού **Europort** (<https://www.europort.nl/>). Η Έκθεση, η οποία διοργανώνεται ανά διετία, για πάνω από 80 έτη, αποτελεί μία από τις πλέον καταξιωμένες, διεθνώς, Εκθέσεις στο χώρο της ναυπηγικής και του ναυτιλιακού εξοπλισμού, εστιάζοντας σε όλες τις κατηγορίες πλοίων-σκαφών, με έντονο το στοιχείο της υψηλής τεχνολογίας, προσελκύοντας κάθε χρόνο χιλιάδες επαγγελματίες του κλάδου, όχι μόνο από την Ευρώπη αλλά και από χώρες της Ασίας.

Σύμφωνα με τους διοργανωτές, στη φετινή Έκθεση συμμετείχαν 1.100 εκθέτες, ενώ την επισκέφθηκαν περισσότεροι από 23.000 επαγγελματίες από 87 χώρες, καθιστώντας την μία από τις μεγαλύτερες πλατφόρμες B2B παγκοσμίως στον τομέα της ναυτιλίας για δικτύωση, ανταλλαγή γνώσεων και ανάπτυξη επιχειρηματικών συνεργασιών. Αξιοσημείωτη ήταν επίσης και η παρουσία εθνικών περιπτέρων από Ελλάδα, Κίνα, Ηνωμ. Βασίλειο, Ισπανία, Νορβηγία, Ρουμανία, Τουρκία, Ολλανδία, Ιταλία, Γερμανία, Γαλλία, Δανία, Ινδία, γεγονός που ενισχύει τον έντονο ανταγωνισμό αλλά και την υψηλή ποιότητα των διεθνών συμμετοχών.

Τη διοργάνωση της ελληνικής συμμετοχής, με εθνικό περίπτερο, είχε αναλάβει η Enterprise Greece-EG, περιλαμβάνοντας επιχειρήσεις-μέλη του κλαδικού φορέα HEMEXPO (Hellenic Marine Equipment Manufacturers and Exporters, www.hemexpo.gr), ενώ υπήρχαν και ανεξάρτητοι εκθέτες καθώς και η Διεθνής Ναυτική & Βιομηχανική Ένωση WIMA (Worldwide Industrial & Marine Association, www.wima.gr).

Από τις συζητήσεις με τους Έλληνες εκθέτες, τονίστηκε, από πλευράς τους, η χρησιμότητα των επαφών που πραγματοποιήσαν, αφού οι περισσότεροι εξ αυτών έχουν σταθερή παρουσία στη συγκεκριμένη Έκθεση, καθώς τους επέτρεψε να πραγματοποιήσουν συναντήσεις ποιοτικού χαρακτήρα με επαγγελματίες υψηλού επιπέδου, ενισχύοντας τις προοπτικές περαιτέρω ανάπτυξης συνεργασιών στην ευρωπαϊκή και παγκόσμια ναυτιλιακή αγορά.

Υπογραμμίστηκε επίσης το γεγονός ότι παρά τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν, οι ελληνικές εταιρείες στο διεθνές επιχειρηματικό περιβάλλον, εντούτοις καταφέρνουν να παραμείνουν ανταγωνιστικές τόσο σε επίπεδο τιμών όσο και σε επίπεδο ποιότητας προϊόντων, στοχεύοντας στην ενίσχυση των εξαγωγών του ελληνικού ναυτιλιακού-βιομηχανικού κλάδου.

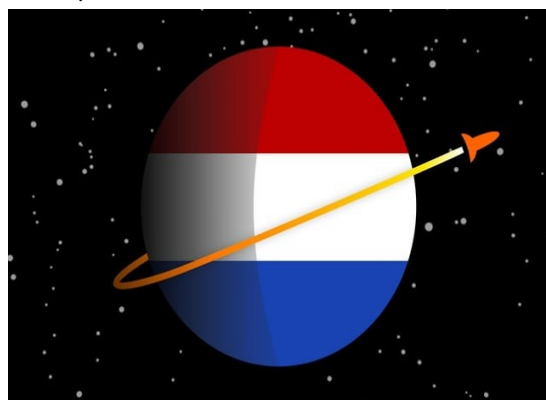
Η επόμενη Διεθνής Έκθεση Europort έχει προγραμματισθεί να πραγματοποιηθεί το χρονικό διάστημα 2-5 Νοεμβρίου 2027, στον ίδιο εκθεσιακό χώρο (Ahoj Ρότερνταμ).

Ολλανδική συμμετοχή στη χρηματοδότηση ευρωπαϊκών διαστημικών προγραμμάτων

Ο Ολλανδός Υπουργός Οικονομικών Υποθέσεων, κ. Vincent Karremans, ανακοίνωσε, στην πρόσφατη Υπουργική Διάσκεψη-MC25 του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος (European Space Agency-ESA, www.esa.int), που πραγματοποιήθηκε στη Βρέμη της Γερμανίας (26-27 Νοεμβρίου 2025), ότι η ολλανδική κυβέρνηση θα συμμετάσχει με χρηματοδότηση € 453,3 εκατ. σε ευρωπαϊκά διαστημικά προγράμματα, κατά τα επόμενα τρία χρόνια (2026-2028), ποσό που αντιπροσωπεύει αύξηση € 109 εκατ. σε σύγκριση με τη δέσμευση που είχε ανακοινωθεί νωρίτερα τον Οκτώβριο του 2025.

Η πρόσθετη υποστήριξη αναμένεται να ενισχύσει εταιρείες και επιστημονικά ιδρύματα στην Ολλανδία, συμπεριλαμβανομένου του Ευρωπαϊκού Κέντρου Διαστημικής Έρευνας και Τεχνολογίας (European Space Research and Technology Centre-ESTEC), που βρίσκεται στην πόλη Noordwijk (22 χλμ βόρεια της Χάγης), και που αποτελεί το μεγαλύτερο ερευνητικό κέντρο του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος-ESA.

Όπως ανέφερε ο κ. Karremans η διαστημική τεχνολογία και τα δορυφορικά δεδομένα γίνονται ολοένα και πιο απαραίτητα για την ασφάλεια, την άμυνα, την επιστήμη, τις υποδομές, τη γεωργία και τη βιωσιμότητα μιας χώρας. Επισήμανε επίσης το γεγονός ότι ο τομέας παρέχει περισσότερες από 10.000 θέσεις εργασίας στην Ολλανδία, μειώνει τις εξαρτήσεις από τρίτους και αποτελεί πηγή καινοτομίας σε ένα ευρύ φάσμα νέων τεχνολογιών.

Συμπεριλαμβανομένων εθνικών προγραμμάτων για δορυφορικές επικοινωνίες, με λέιζερ και δορυφόρους παρατήρησης της γης, οι χρηματοδοτικοί πόροι που αναμένεται να διαθέ-

σει η ολλανδική Κυβέρνηση για διαστημικά προγράμματα, έως το 2028, θα ανέλθουν σε περίπου € 660 εκατ., ευθυγραμμίζοντας τις εθνικές συνεισφορές, στο πρότυπο χρηματοδότησης των επενδύσεων άλλων ευρωπαϊκών χωρών.

Σημειώνεται ότι οι συνεισφορές των κρατών-μελών στον ESA καθορίζονται ανά τριετία, από τα 23 κράτη μέλη του ESA, τα οποία συμφωνούν για το ποσό που θα επενδύσουν από κοινού σε διαστημικά προγράμματα. Την περίοδο 2020-2022 η Ολλανδία συνεισέφερε € 283,5 εκατ., ενώ την περίοδο 2023-2025 η ολλανδική συνεισφορά ανήλθε σε € 319,8 εκατ., με μια επιπλέον εφάπαξ αύξηση ύψους € 53,6 εκατ., ενώ για την περίοδο 2026-2028 θα διαμορφωθεί σε € 453,3 εκατ.

Ο κ. Karremans τόνισε ότι η νέα ενισχυμένη χρηματοδότηση αποτελεί σημαντική εξέλιξη τόσο για τις ολλανδικές και τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις όσο και για το ESTEC, με την ολλανδική συνεισφορά να αυξάνεται σταθερά τα τελευταία έτη. Στα τέλη του 2023, η Ολλανδία είχε διαθέσει επίσης επιπλέον € 22,2 εκατ. για την ενίσχυση του επιχειρηματικού κλίματος της Ερευνητικού Ινστιτούτου NL Space Campus (<https://www.nlspacampus.eu/>), όπου νεοσύστατες επιχειρήσεις (startups), ερευνητές, φοιτητές και ΜικροΜεσαίες Επιχειρήσεις-MME συνεργάζονται με το ESTEC, δημιουργώντας ετήσιο κύκλο εργασιών € 500 εκατ. σε δαπάνες, αποτελώντας παράλληλα πόλο έλξης επενδύσεων από αλλοδαπές εταιρείες.

Εκθέσεις - Εκδηλώσεις στην Ολλανδία κατά το α' τετράμηνο του 2026 (Ιαν.-Απρ.)

Έκθεση	Περιγραφή	Ημερομηνία	Ιστοσελίδα	Χώρος διεξαγωγής
Vakantiebeurs	Τουρισμός	8-11 Ιανουαρίου	https://www.vakantiebeurs.nl/	Jaarbeurs Utrecht
HORECAVA	Τρόφιμα, catering	12-15 Ιανουαρίου	https://www.horecava.nl/	RAI Amsterdam
Wine Professional	Οίνοι, ποτά	12-14 Ιανουαρίου	https://www.wine-professional.nl/	RAI Amsterdam
Cisco Live	Τεχνητή Νοημοσύνη-Ψηφιακή τεχνολογία - Πληροφορική	9-13 Φεβρουαρίου	https://www.ciscolive.com/	RAI Amsterdam
HorecaEvenTT	Τρόφιμα και ποτά	9-11 Φεβρουαρίου	https://www.horecaeventt.nl/	WTC Expo, Leeuwarden
MOTORbeurs Utrecht	Μοτοσικλές, αυτοκίνητα, εξοπλισμός	19-22 Φεβρουαρίου	https://www.motorbeursutrecht.nl/en/	Jaarbeurs Utrecht
Solar Solutions International	Ηλιακή ενέργεια	10-12 Μαρτίου	https://www.solarsolutions.nl/	Expo Greater Amsterdam
Intertraffic	Μετακινήσεις, κυκλοφοριακές υποδομές	10-13 Μαρτίου	https://www.intertraffic.com/amsterdam	RAI Amsterdam
Boot Holland	Θαλάσσια σπορ, σκάφη αναψυχής	11-15 Μαρτίου	https://boot-holland.nl/en/	WTC Expo, Leeuwarden
Woman Show	Μόδα, ενδύματα και αξεσουάρ	27-29 Μαρτίου	https://beursvrouw.nl/	Fryslânplein, Leeuwarden
EMPACK 2026	Συσκευασία - Αυτοματοποίηση	14-16 Απριλίου	https://www.empack.nl/automation4packaging/	Evenementenhal Gorinchem
Interclean Amsterdam	Προϊόντα καθαριότητας και υγιεινής	14-16 Απριλίου	https://www.intercleanshow.com/amsterdam	RAI Amsterdam
Amsterdam Coffee Festival	Έκθεση Καφέ	16-18 Απριλίου	https://www.amsterdamcoffeefestival.com/	NDSM, Amsterdam

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΗ ΧΑΓΗ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ
ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

Δ/νση: Amaliastraat 1, 2514 JC The Hague,
The Netherlands
Ωράριο (ώρα Ελλάδος): 10.00 - 18.00
Τηλέφωνο: +31 70 356 1199
Ηλ.Ταχυδρομείο: ecocom-hague@mfa.gr
Ιστοσελίδα: www.agora.mfa.gr

